

Библиотека
Страааааааах и трепеттттттт

Крис Макгауан

ДЕМОНСКИ ТРАГОВИ

Креативни центар

Библиоџека
Страаааааах и трепеттттттт

Крис Макгауан
Демонски џрајови
прво издање

Наслов оријинала
Chris McGowan THE DEVIL'S HOOFPRIINTS

За издање на српском језику © Креативни центар, 2011

Превод
Весна Мостарица

Уредник издања
Љиљана Маринковић

Илустрација на корицама
Душан Павлић

Лекџор
Виолета Бабић

Дизајн
Оливети

Припрема за шџамџу
Татјана Ваљаревић

Фонџ Минка
Немања Јоановић

Издавач
Креативни центар, Градиштанска 8, Београд
тел.: 011 / 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.rs
e-mail: info@kreativnicentar.rs

За издавача
Љиљана Маринковић, директор

Шџамџа
Графостил

Тираж
1.000

ISBN 978-86-7781-881-4

Крис Макіауан
ДЕМОНСКИ ТРАГОВИ

ДЕМОЧСКИ ТРАГОВИ

Крис Макіауан

Креативни центар

1 Тајанствени таван

Преко тресетишта дувао је леден и влажан ветар, онај од ког се човек смрзава до костију. Чак су се и овце у дебелом зимском руну збијале једна уз другу да би се угрејале, па су на падинама брда личиле на грудве снега. Људи у том делу Девона сасвим су били навикли на влажну хладноћу која допире с мора, али те прве недеље 1855. године биле су посебно непријатне. Ноћу се вода у бокалима у спаваћим собама претварала у лед, а од даха спавача стварало се ледено цвеће на прозорима. Сви су се надали да ће фебруар донети промену набоље. Неки усамљен пастир трупкао је ногама и дувао у шаке, замишљајући ватру како радосно гори. Тог невеселог поподнева можда је био једина жива душа миљама унаоколо. Али управо испод тресетишта, у пећини с друге стране шуме закржљалог дрвећа, неко је у тами лупао чекићем као махнит.

Неудобно згрчен на тврдом тлу, нестабилно испруженог тела, пречасни Персивал Блис ударао је свом снагом. Надао се да ће пробити чврсту кору слоја сталагмита на поду пећине. Можда би могао да открије фосилне остатке преисторијских животиња покопаних ту, у земљи. Али то би морало убрзо да се деси. Напољу је сунце већ било ниско на небу, а дуг је повратак до крчме у Бишопстону.

Пећина је била широка – много пространија него било која колиба у селу – али је њен свод био низак. Било је мало места на којима се могло усправити, тако да је трагач за фосилима морао да буде повијен, а врх његовог шешира додиривао је свод. Радећи уз мутну светлост петролејке, морао је да пази да се не удари о неки од великих сталактита који су висили с таванице. Болела га је рука у којој је држао чекић, а цвилео је од бола и сваки мишић у његовом телу. Пошто је био богат, требало је да проводи старост у удобности, а не да тешко ради у мраку као рудар. Али сада су фосили и њихов преисторијски свет представљали подједнако важан део његовог живота као што је то некада била црква. Он, међутим, није више био у доброј кондицији као некада, а његова љубав према храни додала је превише сантиметара обиму његовог струка да би могао да проведе много времена тако савијен. Схватио је да ће ускоро морати да престане.

Геолошки чекићи имају две главе – једна је равна, а друга зашиљена. Да би постигао највећи притисак, пречасни Блис користио је шиљак настојећи да

пробије кречњачку кору. Једина мана тог шиљка била је та што се понекад заглављивао у стени. Иако је то ретко кад правило некакав проблем, овог пута резултат је био кобан. У једном моменту свештеник је лупао чекићем. У следећем се врх чекића пробио кроз кору, па се он нагло нагао и изгубио равнотежу. Раширених руку треснуо је на под пећине и тако снажно ударио главом да је за тренутак изгубио свест. Пошто је у паду преврнуо петролејку, пећина је утонула у таму. А док је беспомоћно лежао на хладном камену, пречасни Блис био је сведок најстрашнијег искуства. Било је то као да су се врата пакла широм отворила, као да су с ланца на земљу пуштене најстрашније авети. Нечастиви и демонске утваре сручили су се на пароха, одвратно се кезећи и радујући се његовој немоћи.

Дванаестогодишњи Том Бруер био је крупан за своје године, а још увек је растао. Током лета панталоне су му додиривале врхове чизама, а сад су му биле изнад чланака; није му више ни требао широки кожни појас да их подигне. Веома излизан жакет, закопчан због хладноће, био му је неудобан и тесан преко рамена. У страху да се жакет не распадне, полако се и обазриво сагао да подигне заклану и очишћену овцу с месаревих колица. Подижући на леђа ту масу меса и костију без главе, запутио се ка отвореним вратима на бочној страни крчме. Који тренутак касније његове чизме трупкале су низ сте-

пенице према подруму. Стотине година коришћења створиле су рупе у тим каменим степеницима. Овца је била део недељне поруцбине код месара, уз свињску полутку, дебелу гуску и пар фазана. Пошто је у крчми био само један гост, изгледало је да меса има више него што је потребно. Међутим, господину геологу свиђала се храна, а из потраге за фосилима увек се враћао гладан као вук.

„Кад завршиш с тим“, довикнуо је отац Тому, „могао би да помогнеш мајци у кухињи.“ Том, најмлађи од браће и сестара, очигледно је стизао да уради све послове.

Оштар ветар и даље је дувао преко тресетишта, па је пречасни Блис чвршће стегао шал око крагне. Његова дебела црна путна кабаница служила га је добро на многим путовањима, али није могла да се носи са овом влажном студени. Док је ходао, врх његовог искрзаног цилиндра поскакивао је горе-доле као поклопац на кутији. Обично добро расположени геолог подсмехнуо би се својој комичној појави, али се није осећао као увек. Носио је врећу од плавог платна преко рамена – ретко су га виђали без ње – али је данас у њој било мало тога занимљивог. Сваки час плашљиво се освртао, готово као да очекује да га нападну псине из пакла.

Усамљени брест појави се на видику; његово рачвасто дебло личило је на раширене руке, с грамама које би могле бити искривљени прсти. Пре-

часни је користио то познато стабло као ознаку за половину пута и било му је драго што је најгори део већ прошао. Али тада, тек што је почео да се опушта, некакав језив крик разби тишину и готово га насмрт престрави.

„Можда је сова или нека лисица“, зачу свој глас пошто је логички део његовог бића преузео контролу. „Нема разлога за бригу.“ Али, без обзира на то, у широком луку заобишао је дрво, за случај да нешто злокобно вреба с друге стране. Маштовит ум попут његовог није био добар сапутник у таквој ноћи.

Дуго ходање помогло му је да разбистри мисли. Схватао је да су демони у тами били резултат јаког ударца у главу – имао је као доказ чворугу величине јајета на челу – али је још увек био нервозан због тог доживљаја. Његово научно биће могло би да објасни да је то што је видео само био ружан сан, али се његов религиозни део у свом најдубљем слоју бавио мислима о сатани. Облаци су се тркали по све тамнијем небу и обадовао се кад је у даљини угледао село Бишопстон. Кад је пришао ближе, ветар му у сусрет нанесе умирујући мирис дрвета које гори и могао је да замисли веселу ватру у трпезарији гостионице *Црни њас*.

„О благи боже, господине!“, цикнула је госпођа Бруер, длановима притиснувши образе. „За име бога, шта сте то себи сиротом урадили?“

Гостионичарева жена је на путу према кухињи угледала госта који се враћао, управо у тренутку кад је закорачио у предворје с рецепцијом.

„Није то ништа“, рекао је он скидајући шешир и прстима нежно испитујући чворугу на глави. „Само мали ударац, то је све.“

„Да ми то погледамо“, рекла је она водећи га до најближе столице и натеравши га да седне. Уштиркана бела кецеља прекривала је највећи део њене плаве хаљине, дуге до чланака, а на глави је носила набрану белу капу.

У том тренутку појавио се њен муж да види шта се дешава.

„Овде је потребан топли облог од слачице и сирћета“, изјавила је она пошто је обавила испитивање. „Вилијаме, остани ту и чувај пречасног док ја одем да то припремим.“ Не обраћајући пажњу на свештениково противљење, она пожури у кухињу.

Нешто касније су пречасног Блиса, са широким завојем око главе, одвели у салон. Иако је тврдио да је у стању да иде без икакве помоћи – па сам је прешао цео пут од пећине у Хобсовој стени до гостионице – они га нису слушали. Пањеви у ватри обасјавали су камин, а они су га посадили у удобну фотељу; могао је да осети како му топлота греје образе.

„Морате се одмарати још неколико дана, господине“, рекла је госпођа Бруер. „Добили сте гадан ударац у главу.“

„Биће ми довољно добро после лепо проспаване ноћи“, рекао је весело. „Треба још много тога да се уради у пећини сад, кад сам пробио дно сталагмита.“

„То је немогуће!“, узруја се она. „Сутра не би требало уопште да устанете из кревета, а камоли да радите.“

Пречасни Блис по природи није био тврдоглав човек – више је волео да по сваку цену избегне препирке – али је знао да мора да заузме чврст став.

„Морам да се вратим у Лондон до четрнаестог фебруара. Стога, у најбољем случају, имам само три недеље за своја ископавања. Време је од суштинског значаја, госпођо Бруер.“

Гостионичарева жена знала је где јој је место: показала би непоштовање ако би наставила да се расправља. Онда је њен муж дошао на идеју.

„Могли бисте да поведете младог Тома да вам помогне, господине. Тај дечко средином зиме нема много посла, а два пара руку боља су од једног.“

Персивал Блис био је неодлучан.

„Пречасни, јесте да је он само момчић, али је добар радник. Јак је као коњ и брзо схвата.“ Погледао је своју жену очекујући подршку, али је она била неуобичајено тиха. Судећи по брижном изгледу њеног лица, нешто ју је мучило.

„Ја ... па ... требало би да се вратим у кухињу и проверим шта раде девојке“, рекла је извињавајући се што их оставља.

Вилијам Бруер био је збуњен. Његове ћерке, осамнаестогодишња Џејн и годину дана млађа Елизабет, биле су више него способне да воде кухињу, чак и у ретким приликама кад је гостионица била пуна.

„Допустите ми да попричам с момком после вечере“, рекао је трагач за фосилима. „Можда би ми његова помоћ била од користи.“

„Свакако, господине“, рекао је гостионичар смећећи се и клањајући се с поштовањем. „Могу ли сад да вам донесем нешто што ће вас угрејати пре вечере? Можда врч куваног вина или нешто јаче?“

„Вино ће ми бити довољно, хвала.“

„Свакако“, рекао је гостионичар уз учтив наклон и пожурио да изађе из собе.

Кад је два дана раније трагач за фосилима стигао у гостионицу, запитали су га да ли жели да једе у трпезарији или у салону. Најпре су му показали пространу трпезарију и рекли да може да прими четрдесет гостију. „Тако је било у оно добро старо време пре него што је стигла железница“, живахно је објаснио гостионичар. „У задњем дворишту било би много поштанских кочија, а људи су стално долазили и одлазили. А требало је да видите ту силну журбу у кухињи јер је морало да се сервира толико obroka!“ Главом је показао на велико огњиште које је доминирало просторијом. „Кад бисмо били у великој гужви, ми бисмо ту, испред, пекли на ражњу и целу свињу.“

Персивал Блис осмотрио је просторију обложену храстовином. Као и остатак овог здања из шесна-

1) Пре убрзаног ширења железнице у Британији средином XIX века кочије су биле једини вид јавног превоза. Гостионице крај пута нудиле су исцрпљеним путницима оброк и смештај, као и одмор уморним ко-

њима. У њиховим шталама коњи су могли бити замењени одморним и ситим. Гостионице су увек биле пуне, али све су нестале доласком железнице.

естог века, и она је некада била у бољем стању. У једном углу на таваници недостајао је део малтера, а неколико подних дасака испред огњишта требало је заменити. Некадашњи славни дани те крчме били су приказани на сликама на зидовима. Једна је приказивала кочијаша како зауставља коње пред крчмом док се путници, који су покривени ћебетом седели иза њега, спремају да склизну на земљу пре путника из кочије.

„То су били дани“, рекао је гостионичар са уздахом. „Сада, када железница иде све до Плимута, људи више не користе поштанске кочије.“

Два човека стајала су ту неколико минута, један замишљен, други растужен. Онда се гостионичар нагло вратио у садашњост. „Овуда, господине“, рекао је водећи госта из трпезарије према салону.

Та друга просторија била је много мања од прве и очигледно много чешће коришћена. Пријатна и примамљива, она је очигледно била прави избор.

„Испричај ми све о себи“, рекао је трагач за фосилима гостионичаревом сину, пошто је појео свој оброк од свињског печења с хрскавом корицом.

Том Бруер нервозно је седео на ивици столице и осећао се изузетно нелагодно у друштву важног господина из Лондона.

„Нема ту много шта да се каже, господине“, одговорио је Том склањајући густ таласаст прамен са очију. Као и његова мајка, имао је као гавран црну косу. „Ја

сам најмлађи у породици. Сва моја браћа раде на земљи, а моје сестре раде у кухињи – кад имамо госте. Највећи део времена раде у великој кући.“

„Добро, а шта *ѿи* радиш?“

„Покушао сам да радим у пољу. То је у реду, али радије бих био унутра. Зато помажем око крчме, иако ту током већег дела године нема довољно посла.“

„Умеш ли да читаш?“

„О да!“, одговорио је полетно. „Научио сам кад сам одлазио у школу за госпође. Волим да читам, али ми се браћа ругају. Ниједан од њих није никада учио.“

„Шта читаш?“

„Разне ствари. Деда Кокрин, то је отац моје мајке, живео је у великој кући с послугом и библиотеком. То је било пре него што је изгубио своје богатство кад су у Девону затворене све фабрике вуне. Мајка је сачувала много његових књига и ја сам их читао. То су књиге о мору – свим тим разним земљама у свету – и о историји и природи. Она их чува на тавану. Свима нам је забрањено да идемо горе“, додао је после краће паузе. „Само она има кључ.“

Веома импресиониран дечаковом природном радозналостију, трагач за фосилима га запита да ли би желео да му помогне у потрази за древним створењима. Полетно климајући главом, Том му рече да ће то бити нешто најбоље на свету.

Док су њих двојица причала у салону о свему, од фосила до кремена, Томови родитељи водили су озбиљну и поверљиву расправу у кухињи.

„Биће то баш добро за тог момка“, резоновао је Томов отац. „А и небо зна да нам је потребно још пара.“

„Али то је код Хобсове стене!“, узвикнула је његова жена. „Ти знаш шта се прича о *џом* месту.“

„Све те приче о злим духовима и аветима само су бапске приче“, подсмехнуо се он. „Да ли се икада десило нешто лоше неком ко је посетио ту стену или пећину? Одлазио сам тамо много пута кад сам био дечак и ништа ми се није десило. Тамо уопште нема ничег лошег.“

„Нешто се тамо десило веома, веома давно – пре више стотина година – али зло је остало.“

„Немам ја времена за све то сујевеље!“, одговорио је. А онда је устао и кренувши према вратима рекао: „Идем само да видим да ли пречасном Блису треба још нешто пре но што оде на спавање“.

Напољу је дувао јак ветар због којег је тешки знак крчме скрипао љуљајући се напред-назад. Био је стар колико и здање и његова боја свакако је дотеривана много пута током векова, али пас није изгубио ништа од свог претећег изгледа: остали су фиксиран поглед, посувраћена усна и искежени очњаџи. Ветар се провлачио кроз пукотине између прозора и увлачио унутра, тајанствено шапућући кроз тамне промајне ходнике.

Пре него што је те вечери отишла на спавање, Емили Бруер обавила је важну мисију. Не говорећи ништа мужу, упалила је лампу и скрипавим степеницама попела се у поткровље куће. Последњи

низ степеница био је толико узан да је њена кућна хаљина додиривала зидове са обе стране. Уз то, степенице су ту биле много стрмије, па је тешко дисала кад је стигла до уског ходника на врху. По легенди, у том тајном ходнику живео је дух неког племића, којем је глава била одрубљена у енглеском грађанском рату. Погнула се и провукла кроз тај узани простор и наставила према тавану који се налазио на крају.

Кад је откључала врата и закорачила унутра, ошину ју је ваздух хладан као лед. Дах јој је лебдео у облачићима, а она поче да дрхти. Мораће брзо да дела. Држећи петролејку високо изнад главе, почела је да се пробија кроз лавиринт од разног блага из давнина, од тјудорских таписерија и мачева до елизабетанских пиштоља и портрета. Ту су биле све у кожу укоричене књиге из библиотеке њеног оца. Пошто је спустила петролејку на уску старинску комоду, отворила је другу доњу фиоку и почела да прекопава по њој. Стара уљана слика висила је изнад комодe и морала је да уложи знатан напор да је не погледа. Испуцала од старости, слика је приказивала сељаке, мушкарце и жене, како напорно раде у пољу, а свако од њих држао је виле. По једноставности њихове одеће могло се закључити да су живели у средњем веку. Сијао је пун месец и изгледало је као да ноћу раде да би покупили жито. Али ако бисте се мало боље загледали у ту пасторалну сцену, открили бисте нешто чудно. Сељаци су стајали поређани укруг, али нису

користили виле на уобичајен начин да би подигли нарамке сламе. Уместо тога, користили су их као оружје да у замку ухвате неко дивље створење. Иако потпуно окружено, без икакве шансе да побегне, оно је изазивачки режало на прогонитеље. Коју су то врсту звери ухватили није могло да се каже јер се од ње мало шта видело – осим њених очију. Крвавоцрвене, те очи сијале су у ноћи баш као и месец. Али најмистериознији део целе сцене био је лик неког бискупа, који је стајао иза гомиле. Он се могао препознати по високој митри коју је носио на глави.

Емили Бруер нашла је шта је тражила, убацила малу кутију у џеп и затворила фиоку. Пружајући руку према лампи несвесно је дигла поглед ка слици. Кад јој се поглед срео са очима тог бића, низ кичму јој је прошла таква хладноћа да је могла да замрзне и живу у термометру.

Зима је била оштра почетком те давне 1855. године када је пречасни Персивал Блис стигао из Лондона у мало село Бишопстон. Разлог његовог доласка била су ископавања која је намеравао да обави у пећини у Хобсовој стени, о којој су се у том месту причале страшне приче. Пречасни је веровао да ће у њеним мрачним дубинама – под стотинама година старим слојем кречњака – открити фосилне остатке животиња које су некада давно ходале земљом. И био је у праву! Међутим, пречасни није могао ни да претпостави с чим ће се он и његов млади помоћник Том срести трагајући за фосилима...

Какве су то пакленоцрвене очи прострелиле јунаке овог романа? Да ли су о њима испредали приче сељаци из Бишопстона? Има ли пречасни Блис одговор на питање о томе које је то створење током хладне фебруарске ноћи оставило непрегледан низ трагова у снегу. Крис Макгауан увешће читаоце у мистерију која се неће лако решити.

ISBN978-86-7781-881-4

9 788677 818814